

Ἡ ΜΑΥΡΟΜΑΝΤΗΛΟΥ

Διήγημα

(Συνέχεια καὶ τέλος· ἴδε σελ. 224)

Ἐπλεε συχνά εἰς τὰ νερά τῆς Μαυρομαντηλοῦς, τρέφων παράδοξον στοργὴν πρὸς τὸν μονήρη τοῦτον βράχον, ὅστις μόλις ἀνέτεινε τὴν κορυφὴν ὑπὲρ τὸν ἄρρὸν τοῦ κύματος, ὡς κολυμβητής, κεκμηκώς καὶ ἀναπαυόμενος ὑπτιος ἐπὶ τῶν κυμάτων. Ἐγνώριζεν ὅλα τὰ ἄντρα καὶ τὰ μυστήρια τοῦ βράχου αὐτοῦ, ὅπου ἀνεκάλυπτε θαλασσίους, θησαυρούς, ἀστακοὺς καὶ καραβίδας· ὑπερφύει τὸ μέγεθος, καὶ κογχύλας καὶ πεταλίδας καὶ ἄλλα ἀκόμη ἠδύγευστα ὄψα.

Ἀλλὰ παρήλθε πλέον ἡ ἐποχὴ, καθ' ἣν ὁ Γιαννὺς ἦτο κύριος δύο ὑπερρφάνων λέμβων, τῆς «Ἐπταλόφου» καὶ τῆς «Ἀγίας Σοφίας», ἐποχὴ καθ' ἣν ὡς μόνον τροφὴν τῶν ὀνείρων του εἶχε τὴν παρὰ τὸν Βόσπορον ἀποκατάστασιν τοῦ Γένους. Οἱ Μεγαλοῖδεά του, ὅσοι ἐπέζων ἀκόμη, εἶχον ἐντελῶς ἀπογοητευθῇ, καὶ μετ' αὐτῶν καὶ ὁ Γιαννὺς ὁ ἐξάδελφός του.

Τώρα ὁ Γιαννὺς δὲν εἶχε πλέον ἢ μίαν λέμβον, ὑπόσταθρον καὶ αὐτὴν καὶ σχεδὸν συνηλικιωτὴν τοῦ ἐπιβάτου τῆς. Ἐν λοιπὸν Σάββατον, περὶ τὰ μέσα τῆς Μ. Τεσσαρακοστῆς, ἐπέβη εἰς τὴν γεροντικὴν ἄκκτὸν του καὶ ἤρχισε νὰ ἐλκύνῃ τὰς κώπας κατευθυνόμενος πρὸς τὰ νερά τῆς Μαυρομαντηλοῦς.

Ὁ Γιαννὺς εἶχε, καθὼς ὅλοι οἱ ἔμπειροι κωπηλάται, ἴδιον τρόπον εἰσερχίας, καὶ εἰξευρε νὰ δίδῃ δρόμον εἰς τὴν λέμβον, χωρὶς νὰ φαίνεται ὅτι ἀγωνιᾷ καὶ χωρὶς νὰ ἰδρώνῃ. Ἦλκυεν ὀμαλῶς καὶ ἡρέμα, ἀλλὰ συνεχῶς, συντόνως καὶ μετὰ λανθανούσης ρώμης. Σχεδὸν δὲν ἐφαινότο αἱ κινήσεις τῶν χειρῶν, καὶ ἀδιοράτως προέενε καὶ ἀνέπιπτεν.

Ἄλλως εἶχεν ἀρχίσει ἤδη νὰ γηράσκῃ καὶ ἐξησθέναι καὶ ἔπασχεν. Ἦτο ποδαλγὸς καὶ σχεδὸν ἡμιπληγὴς κατὰ τὰ ἀριστερὰ κῶλα.

Ἐπὶ τῆς λέμβου ἔφερεν ἁλιευτικὰ τινα σύμβολα· τὸν γάντζο, δι' οὗ ἀνείλκυε τὰ ὀκταπόδια, τὸ καμάκι, δι' οὗ ἐλόγχιζε τοὺς λάβρακας καὶ τοὺς ἀστακοὺς, τὸ σηπιογύαλι, δι' οὗ ἐξεμύλιζε τῆς σηπίας, τὴν λαδιά, δι' ἧς ἐπλαττεν ἐν τῇ θαλάσσῃ τεχνητὴν γαλήνην καὶ καθίστα διανγὴ τὸν βυθόν. Διότι εἰς ταῦτα περιορίσθη κατὰ τὸ γῆρας του (πρόσθεις καὶ τὴν πρᾶγγα, καὶ τὴν ἀπόχῃ καὶ ἄλλα τινα), ἀφῆσας εἰς τοὺς νεωτέρους δίκτυα καὶ παραγάδια καὶ συρταῖς.

Μετὰ ἡμισεῖς ὥρας σύντονον κωπηλασίαν ἐφθασεν εἰς τὴν γειτονίαν τῆς Μαυρομαντηλοῦς. Ἐφθασεν ἀπλῶς διὰ νὰ διασκεδάσῃ τὴν μελαγχολίαν του, ἄλλως οὐδεμίαν ἐπρόβλεπεν ἄγαν διὰ σήμερον. Ἦτο παράξενος τὴν ἡμέραν ἐκεῖ-

νην, ἠσθάνετο μεγίστην στενοχωρίαν. Εἶχε μολώσει κατ' οἶκον μὲ τὴν ἀδελφὴν του, ἥτις εἶχε κληρονομήσει ἐν μέρει τὴν παραξενιὰ τῆς μητρός.

Ὡραία ἦτο ἡ ἡμέρα, καὶ ὁ ἥλιος κλίνων πρὸς τὴν δύσιν ἐκτύπα κατὰμματα τὸν γηραιὸν ἀλιέα, ἐπιχρυσῶν τὴν ἀργυρόχρουν κόμην του, ἀναδεικνύων τὸ τετράγωνον εὐρὺ πρόσωπον μὲ τὴν σιμὴν ρίνα, τὸ ἐκφράζον ἄφατον καλοκάγαθίαν μετ' ἐγκρατερήσεως, καὶ τὸ βραχὺ ἀνάστημα μὲ τοὺς πιστωμένους κ' ἐμβολωμένους ἀμπάδες ὅπου ἐφόρει. Ἦτο ἤδη ἄνοιξις, Μαρτίου μεσοῦντος.

Ἐπὶ τῆς ἀντικρῦ του εὐκόλπου καὶ ἀπὸ μακρὰς ἀμμουδιᾶς τεμνομένης ἀκτῆς ἐβλεπεν ἐδῶ κ' ἐκεῖ χωρικοὺς καὶ τινὰς γυναῖκας καὶ παῖδας ἐπιστρέφοντας διὰ τοῦ παραθαλασίου δρομίσκου ἐκ τῶν ἀγρῶν εἰς τὴν κόμην. Ἡ ἄνοιξις εἶχεν ἀρχίσει νὰ στολίζῃ μὲ ἀνθοὺς τὰ δένδρα, καὶ ἡ θάλασσα ἔπεμπε τὴν ζωτικὴν ἀλμυρὰν τῆς εἰς τοὺς θάμνους τοὺς θάλλοντας ἀνὰ τὰς ποδιάς τῶν γραφικῶν κλιτύων, ὅπου τοχαρὺς αἰπὸλος μὲ τὴν ἀκτένιστον κόμην καὶ τὸ ἥλιοκαὲς μέτωπον ἐξέτεινε τὴν καμπυλωτὴν ράβδον του μετὰ μονοσυλλάβων ἀνερμηνεύτων σοφῶν μίαν αἶγα, ἥτις εἶχε πηδήσει ὑπὸ τινὰ βράχον καὶ εἶχε μείνει ὀπίσω ἀπὸ τὴν λοιπὴν ἀγέλην, ζητοῦσα βοσκὴν ὅπου χάλικας μόνον καὶ ἄμμος ἠδύνατο νὰ εὕρῃ· ἐνθ' ὁ παῖς μὲ τὴν μακρὰν πήραν κρεμασμένην ὑπὸ τὴν ἀριστερὰν ματγάλην, μέχοι τοῦ γόνατος φθάνουσαν, μὲ τὴν ὑψηλὴν ράβδον διπλασίαν τοῦ ἀναστήματός του, ἔτρεχε μ' εὐθύμους φωνὰς ἐμπρός, ἐπιστρέφόμενος καὶ χειρονομῶν πρὸς τοὺς τράγους, καὶ ὁ κύων ἔσειε τὴν οὐρὰν καὶ δὲν ἔπαυε νὰ ὕλακτῃ πρὸς τοὺς διαβάτας.

Ὁ σκόπελος ὁ καλούμενος Μαυρομαντηλοῦ δὲν ἦ ἀπέχῃ πλείονας ἢ τριάκοιτα ὀργυῖας ἀπὸ τῆς παραλίας, ὅπου ἀνοίγεται γραφικὴ ὠραία ἀγκύλη περιβάλλουσα τὸ κύμα ὁρμητικὸν κατὰ τῆς ἀκτῆς χωροῦν, ἀμβλὺ προσπίπτον ἐπὶ τῆς ἄμμου καὶ ὑπ' αὐτῆς καταπινόμενον.

Ἐκεῖ βλέπει χωρικὴν γυναῖκα κύπτουσαν ἐπὶ τὸν αἰγιαλόν, πλύνουσαν ράκη τινα παρὰ τὴν ἄκρην τῆς ἀμμουδιᾶς, εἰς τὴν ῥίξαν ἐνὸς βράχου, ἐξέχοντος πρὸς τὴν θάλασσαν, ἐπικαμποῦς ἐπὶ τὸ κύμα, ὅπου τὰ νερά ἤρχιζον νὰ βαθύνωνται. Ὁ βράχος οὗτος ἐκαλεῖτο «Μύτικας» καὶ ἦτο ἐξ ἐκείνων, ἀρ' ὅν οἱ κολυμβηταὶ κατὰ τὸ θέρος συνειθίζουσι νὰ ἐκτελῶσι τὰ ἐκπληκτικὰ ἐκεῖνα εἰς τὴν θάλασσαν ἄλματα.

Ὁ υἱὸς τῆς γυναῖκας ταύτης, παιδίον ἑπτασετῆς, διαλαθὼν τὴν πρωτοχὴν τῆς μητρός, εἶχεν ἀναρριχηθῇ ἐπιτηδείως εἰς τὸ ὕψος τοῦ βράχου. Αἶφνης ἡ μήτηρ του, αἰσθανθεῖσα ὅπισθόν της ἐκ τοῦ ἀορίστου κενοῦ τὴν ἀπουσίαν τοῦ παιδίου, στρέφεται, ὑψώνει τὴν κεφαλὴν καὶ τὸν βλέπει ἐπὶ τῆς κορυφῆς τοῦ βράχου, τείνοντα εἰς τὰ ἔμπροσς τοὺς γρόνθους, κύπτοντα τὴν κε-

ΤΟ ΜΕΛΙ [Εικὼν Βέγγουφ - Χάιτμαν]

φλήν, καὶ παιδικούς γρυλλισμούς ἐκβάλλοντα.

Ὁ μικρός, ὅστις εἶχεν ἰδεῖ κατὰ τὸ προλαβὼν θέρος κολυμβητὰς πηδῶντας ἀπ' ὕψους τοῦ βράχου τούτου, ἐξετέλει μιμικήν, ὅτι τάχα ἤθελε νὰ δώσῃ βοῦτι ἀπὸ τὸν Μίτικα, ὡς κάμνουν οἱ ἐφθόιοι καὶ οἱ ἀκμαῖοι νεανίσκοι.

Ἡ μήτηρ του ἤρχισε νὰ τὴν καλῇ πλησίον της. Ὁ Γιαννιός, ὅστις ἐσκάλιζε μὲ τὴν ἀρπάγην του περὶ τῆς Μαυρομαντηλοῦς ἤκουε τὰς φωνὰς τῆς γυναικὸς ταύτης: «Κατέβα, ἀρὲ δαίμο, ἀρὲ λύκε ξυδατέ!»

Ἄλλ' ὁ μικρός ἐκώφευεν. Ἡ μήτηρ ὀργισθεῖσα ἀνέτεινε τὸν κόπανόν της, δι' οὗ ἐτυπτε τὰ λευκαίνοντα ῥάκη πρὸς τὸ μέρος τοῦ βράχου καὶ τὸν ἐπέσειεν ἀπειλητικῶς πρὸς τὸν παῖδα· «Ἐννοια σ', ἀρὲ σκάνταλε, ἔννοια σ', χάρε μαῦρε! Τὸ βράδ', σὰ ῥῆθ' πατέρας σ' ἀπ' τὸ χωράφ', δῶσε λόγο».

Ἐκεῖ, καθὼς ἐπέμενε νὰ ἐκτελῇ τοὺς μίμους τοῦ ὁ μικρός, ἀδιαφορῶν πρὸς τὰς κραυγὰς τῆς μητρὸς του, κύπτων ὀλίγον βαθύτερον, ὀλισθαίνει, ἐκβάλλει πεπνιγμένην κραυγὴν, καὶ πίπτει μετὰ πλαταγισμοῦ εἰς τὴν θάλασσαν.

Τὸ κύμα θὰ εἶχε βάθος πλέον ἢ διπλοῦν ἀναστήματος ἀνδρός. Βυθίζεται εἰς τὸν πόντον, καὶ πάλιν ἀνέρχεται εἰς τὴν ἐπιφάνειαν, καὶ ἀσπάζει, καὶ παραδέρνει, καὶ εἴτα βυθίζεται ἐκ δευτέρου.

Ἡ γυνὴ μίαν ἀφῆκε σπαρακτικήν, διάτορον κραυγὴν, καὶ πελιδνὴν, περίτρομος, ἀγρία, καθὼς ἐκράτει τὸν κόπανόν της, ἐπιβαίνει εἰς τὸ κύμα. Φθάνει μέχρι τῆς ὁσφύος, εἴτα μέχρι τοῦ στέρνου, καὶ μὲ τὸν κόπανον ἀγωνιᾷ νὰ φθάσῃ τὸ παιδίον πενιγμένον ἤδη καὶ τὸ δεύτερον ἐξαφανισθέν. Ἄλλ' ὡς ἦτο ἐπόμενον, διὰ τῆς δίνης, ἦν ἐσχημάτιζεν ὁ κόπανος εἰς τὸ κύμα, ἀπεμάκρυνε μᾶλλον τὸ ἀγωνιῶν σῶμα, ἢ τὸ προσήγγιζεν εἰς τὴν χεῖρα τῆς μητρὸς. Αὕτη ἐκράζε καὶ πάλιν βοήθειαν, ἀλλὰ τὴν στιγμὴν ἐκείνην οὐδεὶς τῶν ἐπιστρεφόντων εἰς τὴν πολίχνην χωρικῶν εὐρίσκειτο ἐκεῖ πλησίον. Ὅλοι εἶχον ὑπερβῇ τὴν χθαρὰν ἀκτὴν, τὴν χωρίζουσαν τὴν ἀγκάλην ταύτην ἀπὸ τῆς ἄλλης γείτονος ἀμμουδιάς, καὶ εἶχον προπορευθῇ πλεῖον ἢ χίλια βήματα.

Πλησιέστερος ὅμως τῶν ἄλλων ἦτο ὁ Γιαννιός. ὅστις εἶδε καὶ ἤκουσε, καὶ μὲ τέσσαρας ἐκτάκτου ὁρμῆς κωπηλασίας, ἔδωκε τοιοῦτον ἀπίστευτον δρόμον εἰς τὴν ὑπόσαθρον ἀλιάδα του, ὥστε ἐφθασεν ἤδη εἰς τὸ μέρος ὅπου εἶχε βυθισθῇ τὸ παιδίον. Τοῦτον ἰδούσα ἡ γυνὴ ἤρχισε νὰ συλλαμβάνῃ μικρὰν ἐλπίδα.

Ὁ Γιαννιός ἔλαβε τὸν γάντζον του καὶ ἤρχισε νὰ ἐρευνᾷ εἰς τὸν βυθόν. Τὸ βάθος τῆς ἀκρογιαλίας ἦτο ἄνισον καὶ ἀνώμαλον. Ἐνῶ τέσσαρας ὀργμὰς περαιτέρω τοῦ μέρους ὅπου ἔπλυνεν ἡ

γυνή, εἰς τὴν ρίζαν τοῦ βράχου, τὰ νερὰ ἐβαθύνοντο ἀποτόμως, ἔτι ἀπωτέρω εἰς τὸ μέρος ὅπου ἐφθασε τώρα ὁ Γιαννιός, ἀπαρδόξως πάλιν ἐγίνοντο ρηχότερα. Τοῦτο δὲ διότι ἤρχιζεν ἐκεῖθεν νὰ ἐξαπλοῦται εἰς τὸν βυθόν, κατὰ τὸ πέλαιος, μέγα μάρμαρον, ὀλόκληρος, θλασσία ἄλως, συμπαγὴς μάζα ἐκ προαιωνίων χαλίκων καὶ ἄμμου, σκληρότερα χάλυβος. Ἐκεῖ ἐπάνω εἶχε βυθισθῇ δευτέραν φοράν τὸ παιδίον.

Δεν παρήλθον ὀλίγα στιγμῶν, καὶ ὁ γέρον ἀλιεὺς ἀνέσυρε τὸ παιδίον μὲ τὴν ἀρπάγην του, δράξας ἐπιδεξιῶς αὐτὸ ἐκ τῶν ἐνδυμάτων.

Τὸ παιδίον ἐφαίνετο ἀναίσθητον ἤδη. Ἴσως νὰ μὴν ἦτο καὶ ἐντελῶς πνιγμένον.

Ἡ μήτηρ, ἐπιμένουσα νὰ ἐπιβαίῃ εἰς τὸ κύμα, ὡς νὰ ἐδρυσίζετο ἐκεῖ ἡ ἀγωνία της, ἀφῆκε κραυγὴν χαρᾶς, ἀλλὰ καὶ φόβου. Ἡρώτα ἂν ἦτο ζωντανόν.

— Πρέπει νὰ ζῇ, ἀπήντησεν ὁ Γιαννιός. Κρέμασμα θέλει ἀνάποδα.

Τὴν ἰδίαν στιγμὴν, ἐνῶ ἀπέθετε τὸν πνιγμένον παρὰ τὴν πρύμνην, μὲ τὴν κεφαλὴν χαμηλότερα, ὁ γάντζος, τὸν ὅποιον δεν ἐπρόφθασε νὰ ἐξασφαλίσῃ, τοῦ φεύγει ἀπὸ τὰς χεῖρας, καὶ πίπτει εἰς τὸ κύμα.

Ὁ Γιαννιός ἐκυψεν αὐτορμήτως νὰ τὸν ἀναλάβῃ, ἀλλ' ὁ σιδηρὸς ἐβυθίσθη ὡς βέλος, τὸ δὲ θαλασσοπότιστον ξύλον, τὸ κοντάριον, ἦτο βαρὺ, καὶ οὐδ' ἄνευ τοῦ σιδηροῦ θὰ ἦτο ἱκανὸν νὰ ἐπιπλεύσῃ.

Ὁ Γιαννιός, φοβηθεὶς μὴ χάσῃ τὸν γάντζον του, ἄνευ τοῦ ὁποίου θὰ ἐπέστρεφεν εἰς τὴν πόλιν «χωρὶς σπανάκια καὶ λαχανίδες», ἔλαβε τὸ καμάκι του, καὶ προσεπάθει ν' ἀνακαλύψῃ ποῦ ἐπῆγεν ὁ γάντζος. Ἄλλ' ὁ γάντζος εἶχε κάμει «κακὸ πέσιμο», τὴν φοράν αὐτὴν.

Εἶχεν ὀλισθήσῃ ἀκριβῶς εἰς τὴν ρίζαν τοῦ θλασσίου μαρμαροῦ, περὶ οὗ εἵπομεν, καὶ εἶχε σκαλώσῃ εἰς μέρος πολὺ βαθύτερον τοῦ ἐκ συμπαγούς μάζης ἀνωτέρου πυθμένος. Τὸ δὲ κοντάριον, ἀντὶ νὰ ὑφούται ὀλίγον πρὸς τὰ ἄνω καὶ νὰ σεῖνται ὡς σκύλου εὐγνώμονος οὐρὰ πρὸς τὸν αὐθέντην του, κατέβη βαθύτερον ἀκόμη καὶ τῆς ἀρπάγης τῆς σιδηρᾶς.

Εἰς τὸ μέρος ἐκεῖνο ἀδύνατον νὰ φθάσῃ ὁ κάμαξ, ἔτι ὀλιγώτερον ἡ κόπη.

Τότε τὸ Γιαννιὸς ἐπέσιωσεν, ὀργισθῇ, ἔχασε τὴν συνήθη ὑπομονήν του. Τοῦ ἐφάνη ἀπαίσιον νὰ χάσῃ τὸν γάντζον του. Εἶπε καθ' ἑαυτὸν ὅτι ἐπῆγε νὰ κάμῃ καλόν, καὶ ἔπαθε κακόν. Ἡμάρτησεν. «Ἐνθυμήθη τὰ νεῖατά του». Δεν ἀπεφάσισε ἂν νὰ «διαναστήσῃ» πρῶτον εἰς τὴν ξηρὰν ν' ἀποδώσῃ τὸ ἡμίπνικτον ἢ καὶ ὀλόπνικτον παιδίον εἰς τὴν μητέρα του. Ἄλλ' ὅπως ἦτον ἐλησμώνησε τὴν πογάδραν, τὴν ἡμιπληγίαν του, δὲν ἐσυλλογίσθη ὅτι εἶχε «χρόνους καὶ καιροὺς» νὰ

κολυμβήσῃ, ἐπέταξε τὸ φέσι του, ἔρριψε τὸν ἀμπαν του, ἔβγαλε τὴν καμιζόλαν, ἐξεδύθη τὸ ὑποκάμισον, καὶ παρὰ τὰς κραυγὰς τῆς μητρὸς διαμαρτυρομένης, ἐρρίφθη κατὰ κεφαλῆς εἰς τὸ κύμα κ' ἐπῆγε νὰ εὕρῃ τὸν γάντζον του.

Ἡ ὧσις, ἡ δοθεῖσα διὰ τοῦ ἄλματός του εἰς τὴν λέμβον, τόσον δυνατὴ ὑπῆρξεν, ὥστε ἡ λέμβος, ἡ φέρουσα τὸ παιδίον ἡμιθανές, ἀπεμακρίνθη ὀργυῖας πρὸς τὸ πέλαγος.

Καὶ τότε ἡ μήτηρ ἤρχισε νὰ ὀλολύξῃ.

Ὀλίγαι παρήλθον στιγμαὶ καὶ ὁ Γιαννιὸς ἀνῆλθεν εἰς τὴν ἐπιφάνειαν φέρον καὶ τὸν γάντζον. Ἀλλ' ἡ λέμβος μὲ τὸ πνιγμένον παιδίον εἶχεν ἀπομακρυνθῇ, κ' ἐπειδὴ ἦτο ἤδη σχεδὸν ἔξω τῆς χθαμαλῆς ἀκτῆς, εἰς μέρος ὅπου τὴν εὕρισκεν ἡ θαλασσία αὖρα, ἐξηκολούθει ἐτι μάλλον ν' ἀπομακρύνεται. Ὁ ἀπείχεν ἤδη ὑπὲρ τὰς δέκα ὀργυῖας, πρὸς μεσημβρίαν, ἀπέναντι ἀκριβὸς τῆς Μαυρομαντηλοῦς.

Ὁ Γιαννιὸς ἐδοκίμασε κολυμβῶν νὰ τὴν φθάσῃ, ἀλλ' ἡ λέμβος ἔφρουγε μὲ διπλάσιαν αὐτοῦ ταχύτητα. Ὁ γηραιὸς ναύτης, μόλις ἀνελθὼν εἰς τὴν ἐπιφάνειαν, ἠθάνθη τὴν ἀριστερὰν χεῖρα βαρεῖαν, τὸ δὲ γόνυ ψυχρόν, παγωμένον, σχεδὸν παράλυτον. Ἡ ἡμιπληγία του τὸν ἐτιμώρει. Τότε ὁ γάντζος τοῦ ἐχρησίμευσεν ὡς βακτηρία ἐν θαλάσῃ. Ἐπὶ τοῦ θαλασσίου μαρμαροῦ, ὅπου τὸ βάθος ἦτο μικρόν, ἐστηρίζετο μὲ τὸ κοντάρι του, ὡς πληγωμένος Τρίτων κλέψας τὴν τρίαιναν τοῦ Ποσειδῶνος.

Καὶ ὁ Γιαννιὸς ἔφρουγε πρὸς τὴν Μαυρομαντηλοῦ, πρὸς ἣν ἐκτείνεται τὸ ὑποβρύχιον μάρμαρον, καὶ ἡ λέμβος ἔφρουγε πρὸς τὸ πέλαγος, πλαγίωτερον ὀλίγον.

Κ' ἐκεῖνος ἐξηκολούθει νὰ ἐρείδεται ἐπὶ τῆς σιδηροδέτου ἀγκιστροτῆς βακτηρίας του, καὶ ἡ λέμβος ἐξηκολούθει νὰ φεύγῃ, καὶ ἡ γυνή, ἡ μήτηρ τοῦ πνιγμένου παιδίου, ἐκόπτετο ὕδωρ ὀδυμένη εἰς τὸν αἰγιαλόν.

Ἀλλ' ὁ Γιαννιὸς ἠσθάνετο τὸ ἀριστερόν γόνυ ἐντελῶς παγῶσαν, καὶ δὲν ἀντεῖχε πλέον νὰ κολυμβᾷ.

Εὐτυχῶς δὲν ἀπείχεν ἤδη πολὺ ἀπὸ τὴν Μαυρομαντηλοῦ, καὶ ἐπειδὴ ἔως ἐκεῖ ὁ δρόμος του ἦτο ἀνύσιμος, διότι εἶχε τὴν σιδηρόβρυγχον ῥάβδον του, ὅπως ἐρείδεται δι' αὐτῆς ἐπὶ τοῦ θαλασσίου μαρμαροῦ, ἐλθὼν ἐνηγκαλίσθη τὴν Μαυρομαντηλοῦ, ὅπως ἀληθεύσῃ ἐφ' ἧπαξ τὸ ῥητόν: «Μία ψυχὴ εἰς δύο σώματα!»

*Α! μόνῃ ἡ Μαυρομαντηλοῦ, ἡ λιθίνη ψυχὴ, ἡ ἀσφριγὴς καὶ ἀνέρατος κόρη, ἡ ὀστρεοκόλλητος καὶ κογχυλόφθαλμος νύμφη, ἡ ἄστροτος καὶ χαλκίκοσπαρτος εὐνή, ἡ ἀπείρανδρος χήρα, ἡ ἀπεινὴς μελανέμων, μόνῃ αὕτη ἔδωκεν ἄσυλον

εἰς τὸν γηραιὸν βασανισμένον ναύτην, καὶ μόνῃ ἐδέχθη τὰς περιπτύξεις καὶ τοὺς ἀσπασμούς τοῦ Γιαννιοῦ τοῦ ἐξαδέλφου μου.

Πτωχὴ Μαυρομαντηλοῦ! Πτωχότερε Γιαννιὲ ἐξαδέλφε μου!

Δὲν εἶχεν ἀπελπισθῇ νὰ φθάσῃ τὴν φεύγουσαν λέμβον. Ἐθεώρει τὴν Μαυρομαντηλοῦ ὡς προσωρινὸν σταθμόν. Ἠλπίζεν ὅτι μετὰ μικρὰν ἀναψυχὴν ἡ αἰμωδιῶσα κήμη του θ' ἀνελάμβανε τὴν εὐκνησίαν τῆς καὶ τότε θὰ ἐξηκολούθει τὴν δίοξιν.

Ἐνέπλξε τὸν γάντζον εἰς γνωστὴν αὐτῷ σχισμάδα τοῦ βράχου, ἐπάτησε καὶ αὐτὸς τὸν πόδα ἐπὶ τινος ἐσοχῆς, ἐκρεμάσθη καὶ μὲ τοὺς δύο βραχίονας ἀπὸ τὸν τράχηλον τῆς Μαυρομαντηλοῦς. Ἐν τούτοις παρήλθον λεπτὰ τινα, καὶ τὸ γόνυ του τὸ ἀριστερόν δὲν ἀπεναιρούτο, τοῦναντίον ἐγίνετο μολύβδινον.

Εὐτυχῶς, τὴν στιγμὴν ἐκείνην ἦλθεν ἀνέλπιστος ἐπικουρία.

Καθ' ἣν στιγμὴν ἡ περιαλγὴς μήτηρ εἶχε ρῆξει τὴν πρώτην σπαρακτικὴν κραυγὴν τῆς, ὁ αἰπὸλος μὲ τὸ ἡλιοκαὲς μέτωπον καὶ μὲ τὴν ἀκτένιστον κόμην ἦτο ἀκριβῶς ὀπισθεν τῆς χθαμαλῆς ἀκτῆς καὶ ἤκουσε τὰς φωνὰς τῆς. Ἐρρίψε τὴν κάπαν του, ἔλαβε τὴν ῥάβδον τοῦ τὴν ὕψηλὴν καὶ ἤρχισε νὰ τρέχῃ πρὸς τὸ μέρος ὁπόθεν αἱ φωναὶ ἤρχοντο. Ἀλλὰ θ' ἀπείχεν ὑπὲρ τὰ χίλια βήματα.

Φθάσας εἰς τὴν κορυφὴν, ἐστάθη πρὸς στιγμὴν, κ' ἐκύταξε νὰ ἴδῃ τί συνέβαινεν. Εἶδε τὴν γυναῖκα ὀρθήν, ἐπιβαίνουσαν μέχρι μασχάλῃς εἰς τὸ κύμα, τείνουσαν τὸν κόπανον πρὸς τὸ πέλαγος, καὶ ἐνόμισε κατ' ἀρχὰς ὅτι κανὲν σινδόνιον ἢ ὑποκάμισον θὰ τῆς ἐπῆρεν ἡ θάλασσα. Ἦτο ἔτοιμος νὰ γυρίσῃ ὀπίσιν εἰς τὰς αἰγὰς του, ἀλλ' ἐκ τῆς δευτέρας ἀπέλπιστος ἐπικλήσεως τῆς γυναικὸς ἐνόησεν ὅτι κατὰ δεινότερον θὰ τῆς συνέβη.

Τότε ἔτρεξε καὶ κατέβη τὸν κρημνόν. Ἐρθασεν εἰς τὴν ἄμμον. Ἐτρεξεν ἀκόμῃ κ' ἐρθασεν εἰς τὸ μέρος ὅπου ἡ σκηνὴ συνέβαινεν.

Ἐν τῷ μεταξύ ὁ Γιαννιὸς εἶχε πλησιάσει μὲ τὴν λέμβον, εἶχεν ἀναστρεφὼν τὸ πνιγμένον παιδίον, τοῦ εἶχε πέσει ὁ γάντζος, εἶχε βυθισθῇ ὁ ἴδιος εἰς τὸ κύμα, καὶ ἡ λέμβος μὲ τὸ παιδίον ἔφρουγε πρὸς τὸ πέλαγος.

— Τί εἶνε; τί τρέχει;

Ἡ μήτηρ ἐστράφη, καὶ ἰδοῦσα τὸν βοσκόν, ἔδειξε τὴν φεύγουσαν λέμβον.

— Εἶνε πνιγμένο τὸ παιδί μου.

Ὁ τραχὺς αἰπὸλος δὲν ἔχασε καιρόν. Ἐρρίψε κάτω τὴν σκούφιαν του, τὸ ἐνδυμα, τὸ ὑποκάμισόν του, καὶ μὲ τὴν περισκελίδα του μόνον ἐρρίφθη εἰς τὸ κύμα.

Οὗτος ἦτο ὁ ἐξακουστός Γκαλδίγκος, ὅστις

ἐπερνούσεν ὡς «κοσμογυρισμένος» μεταξὺ τῶν συμποιμένων του. Ἦτο καὶ ὀλίγον ἀλιεύς, εἶχε κάμει καὶ ναύτης, καὶ ἤξευρε νὰ νήχεται ὡς ἔγχευς. Ἐκολούθη «τ' ἀνδρίκια» μὲ τὴν ῥώμην, δεξιότητα καὶ γοργότητα, ὥστε ἦτο ἐκπληκτικὸν θέαμα. Μόλις τὸν εἶδεν ὁ Γιαννιὸς ἀπὸ τῆς θαλασσίας σκοπιᾶς του καὶ ἀμέσως ἔκρινε μὲ τὴν ἀσφάλειαν τοῦ βλέμματος γηραιῷ ναύτου ὅτι «ἡ βάρκα ἦτον φτασμένη». Μόνη ἡ μήτηρ δὲν καθυσύχαζε, μὴ γνωρίζουσα ἂν τὸ παιδίον ἔζη.

Ὁ τραχὺς Γκαϊδίγκος* * ἐφθασε τὴν λέμβον, ἀνερριχθῆναι εἰς αὐτήν. Ἐφάυσε τὸ στῆθος τοῦ παιδίου, καὶ τοῦ ἐφάνη ὅτι ἡ καρδιά ἐπαλλε. Τοῦ ἀφῆρσε τὰ ἐνδύματα βιαστικά, τοῦ τὰ ἔσχισεν ἐν μέρει, καὶ τὸ ἐτύλιξε προχείρως μὲ τὴν καπτόαν τοῦ Γιαννιοῦ, τὴν ὁποίαν εὔρε διπλωμένην ὑπὸ τὴν πρῶραν. Ἐλαβε τὰς κόπας καὶ ἀπέδειξεν ὅτι ἦτο τὸσον καλὸς ἐρέτης, ὅσον καὶ κολυμβητής.

Ἦλασε πρὸς τὴν Μαυρομαντ'λοῦ, ἐβοήθησε

τὸν Γιαννιὸν ν' ἀναβῇ εἰς τὴν λέμβον Ἡ κνήμη τοῦ ἀλιέως ἡ εὐώνυμος ἦτο ἐντελὲς παγωμένη, ἡ δὲ ἀριστερὰ χεὶρ του εἶχε γεῖν ἢ ἓνα μὲ τὸν γάντζον.

Ὁ Γιαννιὸς ἐπρότεινε εἰς τὸν Γκαϊδίγκον νὰ μοιρασθῶσι τὰ ἴδια ἐνδύματά του, ἐσκεπάσθη αὐτὸς μὲ τὸ ὑποκάμισον καὶ μὲ τὸν ἀμπᾶν, καὶ παρεχώρει εἰς τὸν βοσκὸν τὴν καμιζόλαν. Ὁ αἰπὸλος ἀπεποιήθη, λέγων ὅτι τὰ ἰδικά του ἐνδύματα εἰν' ἐκεῖ ἐπὶ τῆς ἄμμου, καὶ ὅσον διὰ τὸ παιδίον καὶ τὴν μητέρα, θὰ εὐρεθῶσιν ἐντὸς ὀλίγου ἐνδύματα καὶ φωτιά διὰ νὰ ζεσταθοῦν· καὶ τοῦ ἔδειξε τὸ ἀντικρὺ μικρὸν πολυδενδρον βουνόν, λέγων ὅτι ἐκεῖ εἰς τὴν ράχην εἶνε τὸ καλύβι του, καὶ ἡ ποιμενίς του εἶνε φιλόξενος γυνή, καὶ διὰ τοὺς ἄλλους καὶ δι' αὐτὸν τὸν Γιαννιόν. «Τὸ παιδί ὀλίγα τριψίματα θέλει, εἶπε, νάρθῃ στὸν ἑαυτό του, καὶ σὺ θὰ κάμης καλὰ, ἀφοῦ σοῦ πονοῦν τὰ πόδια νὰ μὴν κάνης μαρτιάτικα μπάνια». Μόνον, ὡς ἐν ἐπιλόγῳ, προσέθηκε.

— Κρίμα, μοναχά, ποῦ δὲν ἐβγαλες χταπόδια.

Α. ΠΑΠΑΔΙΑΜΑΝΤΗΣ

Α Ν Ω Κ Α Τ Ω

Ο ΠΛΑΤΥΠΟΥΣ

Ὁ πλατύπους, μικρὸν ζῶον τῆς Αὐστραλίας, εἶδος ἀσπάλκκος, εἶνε τὸ παραδοξότερον μαστοφόρον τοῦ κόσμου. Κατὰ τὰ τελευταῖα εἴχουσιν ἔτη τὸ δέρμα του ἐτιμήθη πολὺ εἰς τὸ ἐμπόριον, οἱ δὲ ἐπιστήμονες καθ' ὅλον τοῦτον τὸν χρόνον κατεγίνοντο νὰ ἐξακριβώσωσιν ἂν γεννᾶται ἡ ἐκκολάπτεται ἐξ ὡοῦ. Ὑπὸ τῆς Βρετανικῆς Ἐταιρίας ἐστάλη ἐπίτηδες εἰς τὴν Αὐστραλίαν ἐπιστήμων, ὅπως μελετήσῃ πᾶν ὅ,τι ἀφορᾷ τὸν πλατύποδα. Ἐπὶ τέλους δὲ οἱ κόποι του ἐτέφθησαν ὑπὸ λαμπρᾶς ἐπιτυχίας, διότι ἀνεκάλυψεν ὡς καὶ φωλεὰν τοῦ ζώου. Τὸ σῶμα τοῦ πλατύποδος ὁμοιάζει πρὸς τὸ τοῦ ἀσπάλκκος, τὸ καλὺπται δὲ πυκνὴ καὶ βραχεῖα διφθέρα, χρώματος καστανοφαίου, καὶ ὅπως ὁ κάστωρ, ἔχει τὴν οὐρὰν πλατεῖαν καὶ λείαν. Ὅστεως δὲ πρὸς ἐκτασίς τῶν σιαγόνων σχηματίζει ῥάμφος ὡς τὸ τῆς νήσσης. Ἐκάστη σιαγὼν ἔχει εἰς τὸ ἄκρον δύο ὀστᾶ ἐξέχοντα, τὰ ὁποῖα ὅμως δὲν εἶνε ὀδόντες. Οἱ δάκτυλοι τοῦ ποδὸς συνέχονται διὰ μεμβράνης ἢ ἰστοῦ, καὶ διὰ τοῦτο τὸ ζῶον κολυμβᾷ μετὰ μεγίστης εὐκολίας. Ἐνδιατάνται πλησίον ρυακίων καὶ λιμνῶν, τρέφεται δὲ πρὸ πάντων δι' ἐντόμων. Τὰ μικρὰ ἐκκολάπτονται τυφλὰ καὶ σκεδὸν γυμνά. Τὸ ῥάμφος τῶν μικρῶν εἶνε ὅλως διάφορον τοῦ τῶν μεγάλων. Καὶ ἐξωδευθήσαν 2,000 λίραι στερλίναι ὅπως ὅλα ταῦτα γίνωσι γνωστά!

ΚΟΜΒΙΑ ΕΚ ΓΕΩΜΗΛΩΝ

Μέγας ἀριθμὸς κομβίων κατασκευάζεται ἐκ γεωμήλων. Δὲν εἶνε ἔτι κοινῶς γνωστὸν ὅτι τὸ σύνθημα γεώμηλον τῆς Ἰρλανδίας, παρασκευαζόμενον διὰ χημικῶν τινῶν οὐσιῶν, γίνεταί σκληρὸν ὡς ἡ πέτρα καὶ δύναται νὰ χρησιμεύσῃ ὅπως τὰ κέρατα,

τὰ ὀστᾶ καὶ οἱ ὀδόντες τοῦ ἐλέφαντος. Ἡ ιδιότης αὕτη τοῦ γεωμήλου τὸ καθιστᾷ κατάλληλον διὰ κομβία, καὶ μέγας ἀριθμὸς τοιοῦτων κατασκευάζονται τώρα ἐξ αὐτοῦ. Δὲν δύναται δὲ νὰ τὰ διακρίνη τις τῶν ἄλλων εἰμὴ μετὰ ἐπιμελῆ παρατήρησιν καὶ μόνον ἂν εἶνε εἰδήμων, διότι χρωματίζονται διαφοροτρόπως καὶ εἶνε καθ' ὅλα ἐπίσης καλὰ, ὡς τὰ ἐκ κέρατος ἢ ὀστοῦ. Ἡ εὐτελής δὲ τιμὴ τῶν τὰ συνιστᾷ πολὺ καὶ βεβαίως εἰς τὸ μέλλον ἡ κατανάλωσις αὐτῶν ἔσται μεγίστη.

ΠΟΛΥΤΙΜΑ ΩΑ

Τὸ ὦον, τὸ ἔχον τὴν μεγαλειτέραν ἀξίαν ἐν τῷ κόσμῳ, ἀνήκει εἰς μέγα θαλάσσιον πτηνόν, ὅπερ ἐξέλιπε. Πρὸ ὀλίγου ἐπωλήθη ἐν τοιοῦτον ἀντὶ 300 ἀγγλικῶν λίρῶν. Τὸ μεγαλιτέρον δὲ ἐν τῷ κόσμῳ εἶνε τὸ τοῦ γίγαντος στρουθοκαμήλου τῆς Μαδαγασκάρ, τὸ ὑποτιθέμενον ὡς ἀρχέγονον τοῦ μυθολογικοῦ ὄρνέου Ρόκ. Οἱ κάτοικοι τῆς χώρας ἐκείνης μετεχειρίζοντο τοιαῦτα προϊστορικὰ ὡς ὡς ἀγγεῖα πρὸς μεταφορὰν ὕδατος. Ἐκαστον ἔχει ὄγκον ἴσον πρὸς 148 ὡς ὄρνιθος ἢ 6 ὡς κοινῆς στρουθοκαμήλου. Εἰς τὴν ἐν Βασιγκτῶν συλλογὴν ὑπάρχει τύπος τοιοῦτου ὡοῦ, γίγαντος στρουθοκαμήλου καὶ ἑτερος τοῦ μετ' αὐτὸ κατὰ τὸ μέγεθος ὡοῦ. Τὸ τελευταῖον τοῦτο εἶνε ἐκλείψαντος πτηνοῦ, τοῦ γίγαντος Μόα τῆς Νέας Ζηλανδίας.

ΑΚΡΙΒΕΣ ΒΑΡΟΜΕΤΡΟΝ

— Εἶσαι εὐχαριστημένος ἀπὸ τὸ βαρόμετρον ποῦ ἀγόρασες;

— Πάρα πολὺ· εἶνε ἀκριβέστατον. Προχθὲς τὸ πρῶν ἔδειχνε τρικυμίαν, καὶ πρὶν μεσημερίᾳ ἔκουδάλθηθη ἡ πεθερά μου μουσαφίρισσα εἰς τὸ σπίτι.